

יז"ל ע"י מוסדות
שארית ישראל
ווילעדניק בע"ר
קאראסטין
אוקריינא

שארית ישראל

דברי תורה
וסיפורים
מרבני
הרה"ק רבי
ישראל
דוב בער
ווילעדניק
זצוק"ל

אור העבודה

פנינים מדברי רבינו בעניני עבודת ה'

ועל ידי זה שיתבונן בחסדי ה' יתברך על עמו, ששוכן אתם בתוך טומאתם איך שהם משוקעים בעמקי הקליפות. אף על פי כן יש לו רשות להתחיל בתפילה ולדבר דיבורים ותיבות התפילה הקדושים, ומזה יבוא לידי שמחה שיתענג מרוב שמחה שיש תקוה לאחריתו, כי ה' חושב מחשבות לבל ידח ממנו נידח, וכן שמעתי מהצדיק הגדול מורינו הרב רבי מרדכי מלעכוויץ נ"ע שאמר בזה הלשון: אני שונא את בעלי המרה שחורה, שהמה בעצבות תמיד, כי אם העצבות מגודל העוונות.

ואחר כך כשיתבונן מגודל חסדו יתברך, איך שהוא יתברך שוכן אתנו בתוך טומאתנו כנ"ל, אזי יבוא ויגיע לשמחה עצומה, כמו שקיבלנו שהעצבות האמיתית היא כשבא אחר כך לידי שמחה, ואם לאו אינה אמיתית כי אם מהתגברות מרה שחורה כנ"ל.

(עמוד קעו)

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו על פרשת השבוע

'וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנוכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול' (בראשית טו יד)

והנה כל זה הוא עתה, ולעתיד בזמן המשיח על אלף השביעי, אבל אחר כך שיהיה בחינת מנוחה לחי העולמים, אז יתגלו שני הבחינות יחד החסדים והגבורות, וזהו 'לא נמנעו עושים טהרות אלו על גבי אלו' (יבמות יג:), שיתחברו שני הבחינות ביחד ויתגלו כאחד דווקא, וזהו 'דן אנוכי, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול', שהרמז הוא על לעתיד לבא גם כן, שמתחילה יתגלה בבחינת דינים, ואחר כך יתגלה ברכוש גדול, שני הבחינות ודי למבין.

(עמוד כח)

זמני
כניסת
ויציאת
השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
4:09	4:45	4:05	4:25	4:23	4:08	כניסת השבת
5:19	5:55	5:13	5:33	5:23	5:21	יציאת השבת
5:39	6:15	5:31	5:54	5:56	6:00	רבינו תם

טבילה במקוה בשבת (א')

בענין הטבילה בשבת לתוספת קדושה רבו בו הדיעות, יש אוסרים ויש מתירים, ובמקהלות החסידים פשטה ההוראה להיתר וכדעת הקרבן נתנאל וכפי שנהגו גדולי עולם. ובשו"ת אבני נזר (או"ח סי' תקנו) כתב שאין לשהות במקוה אלא יש לטבול ולצאת מיד, ויש למחות במי ששוהה במקוה.

הסוחט שיער - פטור אבל אסור, ולכן הטובל בשבת יזהר שלא לסחוט את שעריו. וגם כשהוא בתוך מי המקוה יש איסור סחיטה בשיער, ולכן אין להדק את הפיאות אז (קנה בושם ח"ג סי' א).

לדעת הגרש"ז אוירבך זצ"ל מותר לנגב את השערות במגבת בשבת, ויש שהחמירו בזה, ובספר בן איש חי כתב שיש לנגב את השערות לאט ובנחת עד שיבלעו המים במגבת.

וזהו מאמר רו"ל (ברכות ח.) 'לעולם יכנס אדם שיעור שני פתחים ואח"כ יתפלל', שענין הפתח הוא כמו שכתוב (בראשית ד ז) 'לפתח חטאת רובץ', דהיינו קודם כל פתיחה בקדושה בתורה או בתפילה ובכל דבר קדושה, אזי נתעורר עליו הקטרוגים הנ"ל 'הללו עובדי ע"ז וכו', אזי צריך לעורר עליו רחמים רבים ממקור הרחמים, בחינת 'פתחו לי פתח כחודו של מחט' וכו', שיעשה בשרו חידודין מגודל הצער והרחמנות שעליו, בהרגשה גדולה ובמרירות עצומה על גודל פגמו, אזי 'ואני אפתח לכם' וכו', שזהו ענין ובחינת ב' פתחים הנ"ל, וזהו 'וישמע יתרו', שבתחילה צריך להיות בחינת יתרו, להחזיק עצמו לשיריים, כמו שכתוב 'לשארית נחלתו' (מיכה ז יח), למי שמשים עצמו כשיריים (ר"ה ז:), מחמת גודל פגמו שפגם כ"כ, ע"כ צריך לבחינת 'ויחד יתרו' שיעשה בשרו חידודין חידודין וכו', ועי"ז יבוא לבחינת שמחה עצומה אח"כ הבאה ממנה.

(עמוד קפב)

יום ד' י"ב חשוון - הרה"ק ר' זאב וואלף קיצעס ב"ר אברהם זצ"ל

הרה"ק ר' משה משינווא בהרה"ק ר' יחזקאל שרגא זצ"ל

יום ה' י"ג חשוון - הרה"ק ר' ברוך ב"ר אברהם מקוסוב זצ"ל

יום ו' י"ד חשוון - הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין בהרה"ק ר' ישראל מסטאלין הי"ד זצ"ל

יום א' ט' מרחשוון - הרה"ק ר' אברהם משה הגדול מפשעווארסק זצ"ל

יום ב' י' מרחשוון - הרה"ק ר' אריה לייבוש מסטאניסלב ב"ר מרדכי זצ"ל

יום ג' י"א חשוון - הרה"ק ר' מנחם נחום מטשרנוביל ב"ר צבי זצ"ל

הרה"ק ר' אברהם ב"ר יצחק מתתיהו מסלונים זצ"ל

הרה"ק ר' מרדכי בהרה"ק ר' יוסף דוד מאליק זצ"ל

הרה"ק ר' דוד שלמה מקוברין בהרה"ק ר' נח נפתלי זצ"ל

עתה, כשהושאר פתוח, עלולים גויי הסביבה להיכנס ולחסל את כל הונו, נוסף על כך שבמגע-ידם יהיה כל היין אסור בשתייה ליהודים.

אמנם היתה מאוחרת, אך המוזג חישב ומצא שיספיק לשוב לביתו, לנעול את המרתף ולהגיע לפני שקיעת החמה לעיירה.

"מזל שהגעתי בדיוק ברגע הנכון", קידם הפריץ את פניו בפתח הבית, "גרוני ניחר ואני משווע לכוסית יי"ש טוב".

לא היתה ברירה והוא נאלץ לספק את מבוקשו של הפריץ. הפריץ נכנס לבית-המרזח והיהודי תפלל בלבו שימהר לשתות ולצאת. אך העניינים הסתבכו והלכו. כאשר אך נפתחה הדלת, החלו כל השכנים, גויי הכפר, להציף בהמוניהם את החנות ובאו לקנות בזה אחר זה, כאילו כרוז עבר בכפר ובישר שהמוזג נמצא במקום.

ככל שהיהודי ניסה לקצר ולמהר לסיים, כן גדלו ההזמנות. עוד לקוח ועוד קנייה, ואי-אפשר לסגור לאנשים את הדלת בפרצופם.

היהודי מעיף מבט בשעון ומגלה, שהשעה מתאחרת ואין עוד כל סיכוי שיצליח להגיע לבית-הכנסת טרם ייכנס היום הקדוש. לבו פרפר בחרדה. מה יעשה? מעולם לא חגג את יום הק' לבדו.

לא היו באמתחתו לא סידור ולא מחזור. התפילות לא היו שגורות על פיו. רק לבו גאה מרגשות... "ריבוננו של עולם", פתח פיו בתפילה אישית, פתאומית, "אתה הלוא אבא רחום. יודע אתה מחשבות לבב אנוש ויודע אתה היטב כמה רציתי להיות עתה בבית-הכנסת בחברת אחי היהודים. איני יודע להתפלל, אין לי מחזור תפילות, קבל-נא ממני את התפילה היחידה שאוכל לתת לך עכשיו. גם אני רוצה לשפוך את נפשי לפניך ולבקש ממך שנה טובה ומתוקה".

הדבר היחיד שידע המוזג בעל-פה היו...אותיות האלף-בית. החל אפוא לקרוא את האותיות בזו אחר זו, כשבעיניו זולגות נהרי דמעות. זו היתה התפילה היחידה שהיתה שגורה על פיו.

"**קבל** ממני את האותיות הללו, ריבוננו-של-עולם", קרא בנהמת-לבו, "ואתה צרף מהן מלים וכוונות, והענק לי שנה טובה".

"**רבי!** אני מנחש שבאת אלי כדי להוכיחני על חטאי", סיים המוזג את סיפורו בפנותו אל הבעש"ט, "יודע אני כי לא נהגתי כשורה. תן לי דרך לשוב בתשובה".

עיניו של הבעש"ט קרנו באור מיוחד, וחיוך של קורת-רוח נח על שפתיו הקדושות. "תנוח דעתך", אמר ליהודי בחמימות, "זה שנים רבות שלא עלתה למרומים תפלה כה תמימה וזכה כתפלתך ביום-כיפורים זה."

"**אלכסיי**", הורה הבעל-שם-טוב הקדוש לעגלונו הקבוע, "רתום את הסוסים; אנו יוצאים מייד לדרך".

המשרת הגוי היה אמון על המלאכה. הוא לא התפלא על הנסיעה הפתאומית, על השעה המאוחרת, על כך שעדיין לא נודע לו מסלול הנסיעה. זו היתה דרכו של הבעש"ט. יוצא למסעות מסתוריים עם חבורת תלמידיו. פעמים רבות היו זוכים ל'קפיצת-הדרך'. לעיתים לא היו יודעים גם בשובם לביתם לשם מה נסעו ומה ביצעו במסע.

היתה זו שעה לילה. מוצאי היום-הקדוש. תמה תפילת נעילה. זה עתה שבו הבעש"ט ותלמידיו מבית-הכנסת, בסיומו של יום הכיפורים. הכול אפופים הרגשת טוהר והזדככות. איש לא תיכנן לצאת למסע בשעה כזאת. אך כשהבעש"ט הביע את מבוקשו היו הכול נכונים. דרך ארוכה עשו הסוסים.

היושבים בעגלה, תלמידיו של הבעש"ט, היו דרוכים לקראת העומד להתגלות להם. והנה נעצרו הסוסים. בכפר רחוק ונידח עשו חנייה, והבעש"ט הורה למצוא דווקא את בית-המרזח. לקראתם יצא בעל-הבית. יהודי היה האיש, שניהל את בית-המרזח, והגיש את שירותיו לכל גויי הסביבה, ומזה היתה פרנסתו. הוא היה מפוחד ומבוהל למראה החבורה הנכבדה שעמדה בפתח, וביחוד נחרד נוכח עיניו החודרות של הבעש"ט שנועצו בו.

"**רבי!**" נשבר פתאום המוזג כשהוא מזדעק בקול לא-לו, "רבי! חטאתי מאוד! ידעתי מה גדול עוונתי! או, או, רבי! חשבתי שאיש לא יידע על כך, והנה אתה ידעת"... דמעות זלגו על לחייו של החוכר היהודי. ניכר היה בו שכולו נסער ונרגש.

הבעש"ט הרגיעו וביקשו לשבת ולספר בנחת את אשר אירע עמו. הוא לא היה צריך לשדלו הרבה. היהודי חש צורך פנימי להשיח את אשר על לבו באוזני הצדיק. קבוצת התלמידים היתה עדה לסיפורו של המוזג.

מדי שנה בשנה נוהג הוא לנסוע לעיירה הסמוכה, לקראת הימים הנוראים, החל לספר. בכפרו לא גרים עוד יהודים מלבדו. במשך כל ימות השנה הוא נאלץ להסתדר בלי מניין לתפילות, אולם בימים הנוראים היה נוסע העירה ומתפלל בבית-הכנסת.

גם השנה, בערב יום הכיפורים התכוון לעזוב את ביתו ולצאת העירה. הכול היה ערוך ומוכן, והמוזג ובני-ביתו כבר עשו את מרבית הדרך כאשר נזכר לפתע ששכח לנעול את דלת המרתף. העניין אינו פשוט כלל וכלל. במרתף מאוחסנים כל המשקאות.

חזרו הגבאים בידיים ריקות אל הרה"ק ר' שלום שכנא ואמרו לו שהילד איננו, גער בהם הצדיק ואמר להם: מצוה אני אתכם שתלכו מבית לבית עד שתמצאוהו, כי אני בטוח שהוא כאן בעיר.

הלכו הגבאים איתם עימם כמה חסידים וסובכו את כל העיר בית בית עד שבאו אל בית האופה, כששאלוהו האם נמצא אצלו אורח שבא ללון, אמר להם שהגיע אליו בחור יחף ששוכב כעת על התנור.

נגשו אלי הגבאים ושאלוני מאין אני, עניתי להם מקאטעלנע, אמרו לי הגבאים כי הרבי מבקש לראותני, עניתי להם כי איני רוצה ללכת, חזרו הגבאים אל רבינו עם תשובתי.

שוב חזרו אלי הגבאים וביקשוני בתחנונים שאבוא עימם, אמרתי להם איך אלך הרי ערום ויחף אנוכי, בגדי קרועים ואין מנעלים לרגלי.

ציוה הצדיק שיביאו לי בגדים נאים ומתוקנים ומנעלים חדשים, וכך באתי אל הצדיק. מיד כשנכנסתי לביתו נתן לי הצדיק שלום, וגם בנו הצדיק רבי ישראל מרוז'ין נתן לי שלום, ופתח גמרא וביקש ממני שאומר לפנייהם דף גמרא בעל פה עם פירוש רש"י ותוס'.

עניתי ואמרתי לצדיק כי אם הוא רוצה יכול אני לומר את הדף שר והפוך, השיב לי הצדיק כי אין צורך בכך. 'ואז הם הכירו אותי היטב', סיים רבינו את סיפורו, 'ואיך אוכל להאמין כי הצדיק מרוז'ין מדבר עלי סרה, זה לא יתכן'.

סיפר הרה"ח המפואר ר' משה מהעיר מחנובקא ששמע מהצדיק רבי מרדכי מקאראסטשוב זצ"ל בעת שדיבר פעם בשבחו של רבינו, ובין הדברים סיפר את הסיפור הבא:

פעם באו כמה חסידים אל רבינו ואמרו לו שהרה"ק מרוז'ין מזלזל בו, ולועג למעשיות שלו. השיב להם רבינו: אין זה יכול להיות שהצדיק מרוז'ין יאמר משהו כנגדי! מוכרח אני לספר לכם מעשה שהיה.

הדבר אירע כאשר הייתי בן שלוש עשרה שנה, נקראתי אז בשם 'העילוי מקאטעלנע'. שמעתי אז שבעיר ניוויזיראדקע מצוי בחור שגם אותו מכנים בשם 'עילוי' והשתוקקתי לפוגשו.

מאחר שהתגדלתי בעניות גדולה עד למאוד לא היה באפשרותי לשכור עגלה, ונאלצתי ללכת אליו רגלי, בדרך הארוכה נקרעו מנעליי, והמשכתי ללכת ברגליים יחפות, כך הלכתי מעיר לעיר עד שהגעתי לעיר משכנו של הרה"ק ר' שלום שכנא מפרהובישט.

הגעתי לשם כשעתיים לאחר רדת הלילה, פניתי לביתו של האופה וביקשתי ממנו שיניח לי ללון בביתו, והוא אמר לי שאני יכול לשכב על התנור, וכן עשיתי.

באותן שעות קרא הצדיק ר' שלום שכנא לגבאיו, ואמר להם שהוא מרגיש כי 'העילוי מקאטעלנע' נמצא בעיר, ולכן מבקש כי ימצאו אותי וביקשוני שאלך אליו לביתו. הלכו הגבאים וחיפשו בכל האכסניות בעיר ולא מצאוני.

